

Sygn. akt IV U 735/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: stażysta Anna Klich

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2019 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 sierpnia 2018 roku nr (...)

w sprawie J. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 735/18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 25 marca 2019 r.

Decyzją z dnia 9 sierpnia 2018 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27 lipca 2018 r., ustalił J. R. wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 lipca 2018 r., tj. od nabycia uprawnień. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, w tym kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 27 lipca 2018 r. Po korekcie składek na koncie ubezpieczonego, która nastąpiła z winy płatnika składek, kwota skorygowanej składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 396.643,89 zł. Kwota natomiast składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła: 289.638,79 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego: 446.250,60 zł, kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji: 130.363,53 zł, zaś średnie dalsze trwanie życia: 198,80 miesięcy. Emeryturę ustalono na kwotę 4.357,41 zł.

Decyzja ta została zaskarżona przez J. R. odwołaniem. W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji oraz przeliczenia emerytury

przy uwzględnieniu waloryzacji składek zewidencjonowanych na subkoncie i skorygowanej kwoty składek na koncie z uwzględnieniem waloryzacji. W uzasadnieniu odwołujący podał, że wydając zaskarżoną decyzję, ZUS nie uwzględnił waloryzacji składek na subkoncie ogłoszonej przez Prezesa GUS w dniu 15 maja 2018 r. w wysokości 103,99%, co stanowi kwotę 5.201,48 zł i w konsekwencji wyższe świadczenie emerytalne o kwotę 26,16 zł.

Jak wskazał, w zaskarżonej decyzji podano, że z winy płatnika kwota skorygowanej składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 396.643,84 zł, natomiast do wyliczenia wysokości emerytury uwzględniono składki w wysokości 289.638,79 zł. Różnica to 107.005,05 zł, co przekłada się na wyższą emeryturę o 538,25 zł. W pismach procesowych z dnia 5 listopada 2018 r. (data prezentaty: 8 listopada 2018 r.) i 17 stycznia 2019 r. (data prezentaty: 23 stycznia 2019 r.) odwołujący, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, domagał się przeliczenia należnego mu świadczenia (k. 11, 33)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podał, że w zaskarżonej decyzji omyłkowo została umieszczona adnotacja o korekcie składek na koncie z winy płatnika w kwocie 396.643,84 zł. Cały ten akapit mówiący o korekcie został zamieszczony w decyzji omyłkowo. W tej sprawie nie było bowiem żadnej korekty na koncie ubezpieczonego. Prawidłowe składki zaewidencjonowane na koncie odwołującego wynoszą 289.638,79 zł i w takiej wysokości zostały uwidocznione w zaskarżonej decyzji. Wskazał też, że składki odwołującego zostały zwaloryzowane zgodnie z zasadami waloryzacji subkonta określonymi w art. 40c i art. 40d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.). W tej sprawie podjęcie wypłaty emerytury nastąpiło od 1 lipca 2018 r., czyli w III kwartale 2018 r. Wskaźnik więc waloryzacji rocznej w 2018 r. wynoszący 103,99% ogłoszony w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wskaźnika rocznej waloryzacji (M.P. z 2018 r., poz. 476)

nie podlega uwzględnieniu przy waloryzacji składek na subkoncie wnioskodawcy. W pismach procesowych z dnia: 4 stycznia 2019 r. i 1 lutego 2019 r. (...) Oddział w T. podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie (k. 17, 37).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Odwołujący J. R., urodzony w dniu (...), od 12 lipca 1971 r. do 30 czerwca 1972 r. był zatrudniony w Zakładzie (...) w K. na stanowisku technika elektronicznych maszyn cyfrowych. Od 1 lipca

1972 r. do 30 czerwca 1975 r. pracował w Ośrodku (...) Oddział w K. na stanowiskach technika ekonomisty i programisty. Od 1 lipca 1975 r. do 30 czerwca 1977 r. był zatrudniony w (...) T. K. w K. na stanowiskach technika emc i starszego technika emc. Od 15 września 1977 r. do 31 marca 1981 r. pracował w Centrum (...) (...) (...) w S. na stanowiskach Kierownika (...), (...). Od 1 września 1983 r. do 31 sierpnia 1986 r. był zatrudniony w Z. w S. jako nauczyciel. Od 1 września 1986 r. do 31 sierpnia 1987 r. prowadził działalność gospodarczą. Od 1 grudnia 1991 r. do 31 lipca 1993 r. pracował

w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w S. na stanowiskach (...). Od 20 maja 1994 r. do 1 listopada 1995 r. prowadził działalność gospodarczą. Od 2 listopada 1995 r. do 14 lipca 1996 r. był zatrudniony w (...) Spółce z o.o. w S. jako pełnomocnik (...). Od 15 lipca 1996 r. do 4 kwietnia 1997 r. prowadził działalność gospodarczą. Od 16 marca 1999 r. do 31 grudnia 1999 r. pracował w U.

w S. na stanowisku K., od 1 stycznia

2000 r. do 31 lipca 2016 r. był zatrudniony w Gminnym Zespole (...) w S.

na stanowisku Dyrektora, zaś od 1 sierpnia 2016 r. pracował w Centrum Usług (...)

w S. na stanowisku Kierownika. W dniu 5 grudnia 2017 r. odwołujący wystąpił

do (...) Oddział w T. z wnioskiem o emeryturę.

dowód:

- świadectwa pracy z dnia: 30.06.1972 r., 30.06.1975 r., 15.08.1977 r., 01.04.1981 r., 17.10.1986 r., 31.07.1993 r. i 15.07.1996 r.- cz. I akt ZUS,
- zaświadczenie (...) w S. z dnia 02.04.2003 r.- cz. I akt ZUS,
- zaświadczenie Centrum Usług (...) w S. z dnia 04.12.2017 r.- k. 5 cz. II akt ZUS,
- wniosek o emeryturę z dnia 05.12.2017 r.- k. 1-3 cz. II ZUS,
- Informacja o okresach składkowych i nieskładkowych- k. 4 cz. II akt ZUS,

Decyzją z dnia 18 grudnia 2017 r. (...) Oddział w T. przyznał odwołującemu emeryturę począwszy od 1 grudnia 2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość świadczenia ustalono na podstawie art. 26 ustawy emerytalno-rentowej.

Do obliczenia emerytury ZUS przyjął kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła: 266.280,31 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego: 419.319,44 zł, kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie

z uwzględnieniem ich waloryzacji: 130.356,05 zł, zaś średnie dalsze trwanie życia:

204,30 miesięcy. Kwotę emerytury ustalono na kwotę 3.993,91 zł. Do obliczenia świadczenia przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej

w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, ponieważ było dla ubezpieczonego korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę. Wypłata świadczenia została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez wnioskodawcę zatrudnienia.

Jak podano w decyzji, w celu podjęcia wypłaty świadczenia należy przedłożyć w Oddziale

ZUS świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy

z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury oraz wniosek o podjęcie wypłaty świadczenia. W decyzji wskazano też, że w związku z treścią art. 25 ustawy emerytalno-rentowej, wysokość świadczenia zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury,

tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 18.12.2017 r.- cz. II akt ZUS,

W dniu 26 lipca 2018 r. odwołujący rozwiązał stosunek pracy z Centrum Usług (...) w S.. Świadectwo pracy potwierdzające tę okoliczność, wystawione przez U.w S., odwołujący przedłożył w (...) Oddział w T. w dniu 27 lipca 2018 r. wraz z wnioskiem o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z dnia 27 lipca 2018 r.

dowód:

- wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z dnia 27.07.2018 r.- cz. II akt ZUS,
- świadectwo pracy z dnia 26.11.2018 r.- cz. II akt ZUS,
- zaświadczenie Centrum Usług (...) w S. z dnia 31.07.2018 r.- cz. II akt ZUS,

Decyzją z dnia 9 sierpnia 2018 r. (...) Oddział w T., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27 lipca 2018 r., ustalił odwołującemu wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 lipca 2018 r., tj. od nabycia uprawnień. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek

na ubezpieczenie emerytalne, w tym kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 27 lipca 2018 r. Po korekcie składek na koncie ubezpieczonego, która nastąpiła z winy płatnika składek, kwota skorygowanej składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 396.643,89 zł. Kwota natomiast składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła: 289.638,79 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego: 446.250,60 zł, kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji: 130.363,53 zł, zaś średnie dalsze trwanie życia: 198,80 zł. Emeryturę ustalono na kwotę 4.357,41 zł.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 09.08.2018 r.- akta ZUS,

Po uzupełnieniu raportu rozliczeniowego za marzec 2000 r. od płatnika składek (...) S. w maju 2018 r., na subkonto odwołującego została przekazana dodatkowa składka w kwocie 7,48 zł wraz z odsetkami. Różnica między wartościami subkonta w decyzji przyznającej emeryturę z dnia 18 grudnia 2017 r., a w decyzji podejmującej wypłatę świadczenia z dnia 9 sierpnia 2018 r. nie jest efektem waloryzacji subkonta. Różnica kwoty składek na subkoncie wynosząca 7,48 zł (na plus) powstała po wyjaśnieniu błędu na koncie ubezpieczonego z uwagi na brak raportu rozliczeniowego za marzec 2000 r. od płatnika składek (...) S..

dowód:

- wydruk rozliczeń na koncie odwołującego- k. 18-19,
- pismo ZUS z dnia 04.01.2019 r.- k. 17,

Decyzją z dnia 11 września 2018 r. (...) Oddział w T., na podstawie art. 108 ustawy emerytalno-rentowej, na skutek wniosku z dnia 27 sierpnia 2018 r. o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego, przeliczył odwołującemu emeryturę od 1 sierpnia 2018 r. z uwzględnieniem składek z tytułu podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu po dniu podjęcia wypłaty świadczenia. Na skutek przeliczenia, emerytura odwołującego wzrosła do kwoty 4.372,63 zł.

dowód:

- wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z dnia 27.08.2018 r.- cz. II akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 11.09.2018 r.- akta ZUS,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd pozytywie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły więc dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone

(art. 244 § 1 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne, dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 9 sierpnia 2018 r. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestionując zaskarżoną decyzję odwołujący wskazał, że wyliczając wysokość należnego mu świadczenia ZUS nie uwzględnił waloryzacji składek na subkoncie ogłoszonej przez Prezesa GUS w dniu 15 maja 2018 r. w wysokości 103,99%, co stanowi kwotę 5.201,48 zł i w konsekwencji wyższe świadczenie emerytalne o kwotę 26,16 zł.

Już w odpowiedzi na odwołanie ZUS przyznał, że w zaskarżonej decyzji omyłkowo została umieszczona adnotacja o korekcie składek na koncie z winy płatnika, co spowodowało, że kwota skorygowanej składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 396.643,89 zł. W tej sprawie nie dokonywano bowiem żadnej korekty na koncie odwołującego. Prawidłowo zatem składki zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego wynoszą 289.638,79 zł i w takiej wysokości zostały uwidocznione w zaskarżonej decyzji.

W niniejszej sprawie istotne jest to, że decyzją z dnia 18 grudnia 2017 r. (...) Oddział w T. przyznał odwołującemu emeryturę począwszy od 1 grudnia 2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podjęcie zaś wypłaty świadczenia po przedłożeniu świadectwa pracy dokumentującego rozwiązanie stosunku pracy z dniem 26 lipca 2018 r. nastąpiło od 1 lipca 2018 r., tj. od nabycia uprawnień, a zatem w trzecim kwartale 2018 r.

Stosownie do treści art. 40c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), waloryzację kwot składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, zewidencjonowanych na subkoncie, przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan subkonta nie może ulec obniżeniu (ust. 1). Waloryzacji podlega kwota składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, zewidencjonowanych na subkoncie na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji (ust. 2). Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej zewidencjonowanych na subkoncie przez wskaźnik rocznej waloryzacji, o którym mowa w ust. 6 (ust. 3). Wskaźnik rocznej waloryzacji jest równy średniorocznej dynamice wartości produktu krajowego brutto w cenach bieżących za okres ostatnich 5 lat poprzedzających termin waloryzacji (ust. 4). Wskaźnik rocznej waloryzacji ustala się z dokładnością do setnych części procentu (ust. 5). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 15 maja każdego roku, wskaźnik rocznej waloryzacji, o którym mowa w ust. 4 (ust. 6). Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie wskaźnika rocznej waloryzacji z dnia 15 maja 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 476), wskaźnik rocznej waloryzacji składek zewidencjonowanych na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach konta ubezpieczonego, równy średniorocznej dynamice wartości produktu krajowego brutto w cenach bieżących za okres ostatnich 5 lat poprzedzających termin waloryzacji, wyniósł 103,99 (wzrost o 3,99%).

Artykuł 40c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadza zasadę, zgodnie z którą wszelkie środki zapisane na subkoncie prowadzonym przez ZUS podlegają corocznej waloryzacji. Początek rocznego okresu waloryzacyjnego został ustalony na dzień 1 czerwca każdego roku kalendarzowego. Jednocześnie ustawodawca wyraźnie zastrzegł, że proces waloryzacji nie może skutkować obniżeniem stanu subkonta (art. 40c ust. 1 zd. 2 ustawy). Waloryzacji w danym roku kalendarzowym podlega łączna kwota środków ujawnionych

na subkoncie na dzień 31 stycznia tego roku, powiększona o kwoty waloryzacji, które zostały przeprowadzone w latach ubiegłych (art. 40c ust. 2 ustawy). Waloryzacja polega na pomnożeniu wysokości środków zapisanych na subkoncie przez wskaźnik rocznej waloryzacji. Ów wskaźnik odpowiada średniorocznej dynamice wartości produktu krajowego brutto w cenach bieżących za okres ostatnich 5 lat poprzedzających termin waloryzacji i ustala się go z dokładnością do setnych części procentu (art. 40c ust. 3-5 ustawy) („Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz”, red. Beata Gudowska, Jolanta Strusińska-Żukowska, 2014).

Jak wynika z treści art. 40d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, zewidencjonowanych na subkoncie po dniu

31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią roczną waloryzację składek i środków, jest waloryzowana kwartalnie (ust. 1). W przypadku ustalania wysokości emerytury:

1) w pierwszym kwartale danego roku- ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku; 2) w drugim kwartale danego roku- ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku; 3) w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku; 4) w czwartym kwartale danego roku- ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku (ust. 2). Waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej zewidencjonowanych

na subkoncie na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu poprzednich waloryzacji kwartalnych (ust. 3). Waloryzacja kwartalna polega na pomnożeniu kwoty składek, środków, odsetek za zwłokę

i opłaty prolongacyjnej zewidencjonowanych na subkoncie przez wskaźnik kwartalnej waloryzacji, o którym mowa w ust. 7. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan subkonta nie może ulec obniżeniu (ust. 4). Wskaźnik kwartalnej waloryzacji jest obliczany

na podstawie ostatnio ogłoszonego wskaźnika rocznej waloryzacji, o którym mowa w art. 40c ust. 6, według podanego wzoru (ust. 5).

Waloryzacji kwartalnej podlega kwota środków zapisanych na subkoncie według stanu na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który jest przeprowadzana waloryzacja (czyli odpowiednio: 31 stycznia, 30 kwietnia, 31 lipca i 31 października), powiększona o kwoty poprzednich waloryzacji kwartalnych (art. 40d ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Podobnie jak w przypadku waloryzacji rocznej, ustawodawca przyjął założenie, zgodnie z którym waloryzacja kwartalna nie może prowadzić do obniżenia stanu subkonta (art. 40d ust. 4 zd. 2 ustawy).

Przepis art. 40a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych- dodany ustawą z dnia

25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75, poz. 398 ze zm.), a ostatnio zmieniony ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1717)- wprowadził nieznaną dotychczas w ustawie instytucję subkonta, na którym ZUS powinien ewidencjonować informacje o zwaloryzowanej wysokości części składek na ubezpieczenie emerytalne opłaconych za ubezpieczonego

i obliczonych zgodnie z art. 22 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy lub art. 22 ust. 3 pkt 2 ustawy

o systemie ubezpieczeń społecznych (4,38% lub 7,3% podstawy wymiaru). Na subkoncie ewidencjonuje się także wyegzekwowane przez ZUS odsetki za zwłokę należne

od w/w części składki emerytalnej. Obowiązek prowadzenia subkonta przez ZUS pozostaje

w ścisłej korelacji z wyrażoną w art. 22 ust. 3 ustawy (w zw. z art. 111 ustawy) zasadą, zgodnie z którą część składki emerytalnej podlega szczególnemu (odrębnemu) reżimowi prawnemu. Zgodnie ze zmianą art. 40a ust. 1 ustawy, wprowadzoną z dniem 1 lutego 2014 r. na mocy ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r., na subkoncie- obok sukcesywnie ujawnianych składek emerytalnych w części wynoszącej 4,38% lub 7,3% podstawy jej wymiaru

(w zależności od tego, czy część składki za ubezpieczonego jest odprowadzana także do OFE, czy też nie zasila OFE)- ewidencjonuje się także kwotę, którą OFE przekazał do FUS i która odpowiada wartości jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku członka OFE, a następnie umorzonych przez OFE po otrzymaniu informacji z ZUS o ukończeniu przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego określonego przepisami ustawy emerytalno-rentowej (w ramach realizacji procedury tzw. „suwaka bezpieczeństwa”) („Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz”, red. Beata Gudowska, Jolanta Strusińska-Żukowska, 2014).

Z dniem 1 maja 2011 r. zmniejszono część składki przekazywanej do OFE z 7,3 proc. do 2,3 proc. W ZUS powstały wtedy (w ramach indywidualnych kont ubezpieczonych) subkonta, na które trafia pozostała część składki dotychczas przekazywanej do OFE. Obecnie, jak stanowi przepis art. 22 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w przypadku: 1) odprowadzania składki do otwartego funduszu emerytalnego część składki na ubezpieczenie emerytalne wynosząca: a) 2,92% podstawy wymiaru składki jest odprowadzana przez Zakład do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego, b) 4,38% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez Zakład na subkoncie, o którym mowa w art. 40a. Po wielu zmianach prawnych, subkonto w ZUS jest pozostałością po przynależności ubezpieczonego do OFE. Zakład przekazuje do wybranego przez ubezpieczonego OFE środki w wysokości 2,92% podstawy wymiaru składek, natomiast na subkoncie ewidencjonowane są środki w wysokości 4,38% podstawy wymiaru składek. Obecnie nie trzeba być członkiem OFE, by posiadać subkonto w ZUS. Członkostwo w OFE jest już nieobowiązkowe, a osoby, które wchodzi na rynek pracy, mają 4 miesiące na podjęcie decyzji w tym przedmiocie. Jeśli nie dokonają wyboru funduszu, część ich składki emerytalnej będzie zapisana tylko na subkoncie w ZUS.

Istotnie zatem, w przypadku ustalania wysokości emerytur ostatecznie ustalonych w trzecim kwartale 2018 r., składki na subkoncie waloryzowane są rocznie do 2017 r. obejmując składki zaewidencjonowane na subkoncie na dzień 31 stycznia 2017 r. oraz kwartalnie- za rok 2017 r. oraz za pierwszy kwartał 2018 r.

Składki zgromadzone na subkoncie odwołującego nie mogły zostać zwaloryzowane wskaźnikiem waloryzacji rocznej w 2018 r. wynoszącym 103,99%, ponieważ odwołujący od 1 grudnia 2017 r. nabył prawo do emerytury.

Z dniem 1 grudnia 2017 r. w związku z nabyciem przez ubezpieczonego prawa do emerytury subkonto uległo zamknięciu z saldem na kwotę 128.050,85 zł. Po dodaniu kwoty wynikającej z waloryzacji kwartalnej (2.305,20 zł) kwota środków zaewidencjonowanych na subkoncie wyniosła 130.356,05 zł. Z chwilą nabycia prawa do emerytury subkonto nie jest już waloryzowane według zasad określonych w art. 40c i art. 40d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Jego wartość ustalona w decyzji przyznającej świadczenie nie powinna więc ulegać zmianie. Zgodnie z art. 22 ust. 3g ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład nie odprowadza do otwartego funduszu emerytalnego i nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a składek, o których mowa w ust. 3, osobom, którym ustalono prawo do emerytury albo emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem ust. 3h. Od 1 grudnia 2017 r. składki odwołującego na ubezpieczenie emerytalne z tytułu zatrudnienia zostały przekazywane na konto podstawowe i tam waloryzowane według zasad przewidzianych w art. 25 i art. 25a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Składki na subkoncie zostały zwaloryzowane waloryzacją roczną dokonaną 1 czerwca 2017 r. Do otrzymanej kwoty dodano kwotę składek zewidencjonowanych na subkoncie po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią roczną waloryzację. Składki

te waloryzowane były kwartalnie, przy czym ostatniej waloryzacji dokonano za drugi kwartał 2017 r., zgodnie z art. 40d ust. 1 i 2 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku bowiem ustalania wysokości emerytury w czwartym kwartale danego roku- ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku.

W piśmie z dnia 4 stycznia 2019 r. organ rentowy wskazał, że różnica kwoty składek na subkoncie wynosząca 7,48 zł (na plus) powstała po wyjaśnieniu błędu na koncie ubezpieczonego z uwagi na brak raportu rozliczeniowego za marzec 2000 r. od płatnika składek (...) S.. Po uzupełnieniu tego raportu w maju 2018 r., na subkonto odwołującego została przekazana dodatkowa składka w kwocie 7,48 zł wraz z odsetkami. Różnica między wartościami subkonta w decyzji przyznającej emeryturę z dnia 18 grudnia 2017 r., a w decyzji podejmującej wypłatę świadczenia z dnia 9 sierpnia 2018 r. nie jest efektem waloryzacji subkonta.

Czym innym była natomiast waloryzacja składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego. W piśmie z dnia 1 lutego 2019 r. ZUS wskazał, że ustalenie emerytury nastąpiło w trzecim kwartale 2018 r. Dlatego, podstawę obliczenia wysokości świadczenia stanowi suma kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2018 r. oraz kwoty składek należnych za 2018 r. poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej z ostatnią waloryzacją za I kwartał 2018 r.

Do tak zwaloryzowanych składek i zwaloryzowanego kapitału początkowego należało dodać środki zaewidencjonowane na zwaloryzowanym subkoncie.

Takie działanie organu rentowego było zasadne, zgodne z obowiązującymi przepisami. Kwota emerytury wyliczona zaskarżoną decyzją jest prawidłowa. Zgodnie zaś

z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i jednolitym stanowiskiem doktryny prawa ubezpieczeń społecznych, przepisy prawa ubezpieczeń społecznych powinny być wykładane ściśle (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 11 grudnia 2008 r., I UZP 6/2008 OSNP 2009/9-10/120), a od reguły tej nie ma żadnych wyjątków, poza wyrażnie przez przepis przewidzianymi. W wyroku z dnia 20 lutego 2013 r., III AUa 1167/12 (Legalis nr 733341) Sąd Apelacyjny w Krakowie wskazał, że przepisy prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych są przepisami bezwzględnie obowiązującymi, a zatem przy ich stosowaniu ani organ rentowy ani sąd nie mogą mieć na uwadze zasad współżycia społecznego. Przepisy te muszą być bezwzględnie przestrzegane w stosunku do wszystkich nawet, jeśli jawią się one osobie zainteresowanej jako subiektywnie niesprawiedliwe.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.